

Zamyšlení předsedy ČPV Vojtěcha Volejníka

Sport handicapovaných – a tedy zdaleka nejen paralympismus – je v České republice financován zejména ze státních prostředků, konkrétně z rozpočtu MŠMT. Obě české střešní organizace sportu handicapovaných – Český paralympijský výbor (ČPV) a Unie zdravotně postižených sportovců (UZPS), které mají jak volené členy, tak kontrolní a revizní orgány – jsou vůči českému státu garantem správného nakládání s poskytnutými dotacemi.

Obě střešní organizace, jakož i každý z členských subjektů, reprezentujících sportovce podle druhu postižení, mají ze zákona formu občanského sdružení a jejich činnost je dána platnou legislativou.

Je snad zbytečné vysvětlovat, že pravidla nakládání se státními dotacemi jsou striktně dána a že jejich dodržování je nejen vyžadováno, ale také kontrolováno. ČPV a UZPS přerozděluje finanční prostředky na základě metodiky a pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a se souhlasem tohoto ministerstva, čili stát si jeho prostřednictvím ponechává kontrolu nad využitím (přerozdělením) poskytnutých dotací.

Velmi významná část finančních prostředků plynula v uplynulých letech do rozpočtu ČPV od sponzorů, z nichž však většina v roce 2005 v důsledku narušené integrity českého paralympismu od své podpory ustoupila a přestala sport handicapovaných finančně a jinak podporovat.

Tyto ekonomické ztráty jsou podle ČPV přímým důsledkem neodpovědného jednání vedení Českého svazu tělesně postižených sportovců (ČSTPS), jehož počátek lze datovat k období po ukončení paralympiády v Aténách v roce 2004. Krátce poté totiž vedení ČSTPS zesílilo v tlaku na prosazení změn, které by své podstatě ohrozily činnost všech ostatních svazů sdružených v ČPV.

Tyto návrhy na změny dělení financí prosazované předsedou ČSTPS Janem Nevrlou, byly v minulosti odmítnuty většinou členů ČPV, tedy na demokratickém principu. Změny v duchu hesla „peníze za medaile“ by totiž přinesly zejména výhody jednomu svazu (ČSTPS) a ohrozily by fungování všech ostatních svazů, reprezentujících ostatní druhy postižení.

Vyjádřeno číselně – necelé tři tisíce tělesně postižených sportovců proti 14 tisícům sportovců s ostatními handicapy. Myslím, že je zbytečné dodávat, že tělesně postižení sportovci mají vzhledem k dělení do kategorií v každém sportu několikanásobně vyšší šanci získat medailové umístění než sportovci s jinými vadami, na něž v jedné disciplíně připadají pouze tři sady medailí, nebo dokonce jediná.

ČSTPS na straně jedné a ČPV – a tím je míněn nejen ČPV jako střešní orgán, ale především každý z jeho svazů – na straně druhé se dodnes rozcházejí v interpretaci toho, co se v listopadu 2004 stalo, čehož je důkazem i probíhající soudní spor, který inicioval ČSTPS.

Faktem je, že dne 17.11.2004 schválil výkonný výbor ČSTPS jako nejvyšší orgán mezi valnými hromadami svazu [vystoupení z ČPV](#). Z názvu a z formulace tohoto textu jednoznačně vyplývá, že jde o prohlášení o tom, že ČSTPS vystupuje z ČPV. V textu není jediná zmínka o tom, že by šlo o vystoupení „podmíněné“ nebo že ČSTPS „možná vystoupí“.

Rozhodnutí o vystoupení bylo učiněno nepočetnou skupinou představitelů vedení svazu, kteří k takovému kroku neměli mandát členstva, například z valné hromady. Z průběhu dalších událostí lze vyvodit, že o tento mandát požádali až zpětně, po

několika měsících, kdy už byly zcela jasné důsledky tohoto kroku pro členskou základnu ČSTPS.

Pro úplnost dodejme, že dne 18.11.2005 informoval o vystoupení ČSTPS z ČPV předseda svazu Jan Nevrkla členy valného grémia ČPV a následně zmíněný dokument zaslal i v elektronické podobě. Ústní prohlášení předsedy Nevrkly o vystoupení je doložitelné svědectvím pěti účastníků, stejně jako je doložitelný text zasláný emailem. Slovo „možná“ v něm nikdy nefigurovalo, stejně jako termín „podmíněné vystoupení“. Tato interpretace není ani obsahem [vysvětlujícího dopisu](#) rozeslaného členské základně ČSTPS po vystoupení z ČPV, naopak, jak je z textu patrné.

ČPV tři týdny čekal, zda vedení ČSTPS vezme svůj neuvážený krok zpět. Protože k tomu nedošlo, dne 9. prosince 2004 vzalo výkonné grémium rozhodnutí o vystoupení na vědomí. ČPV respektoval rozhodnutí demokraticky zvolených představitelů svazu, který subjektem s právní subjektivitou a jehož volení zástupci nesou za svoje činy plnou odpovědnost nejen vůči svým členům.

Jsme přesvědčeni, že spor nelze ukončit [rozsudkem](#), který konstatuje, že k žádnému vystoupení nedošlo, protože akt vystoupení měl formální vady, neboť nebyl uskutečněn v souladu se stanovami ČSTPS. Pokud předseda ČSTPS svým oznámením o vystoupení překročil své kompetence, jak se uvádí ve zdůvodnění rozsudku, pak za to přece nemůže nést odpovědnost někdo jiný, tedy v tomto případě Český paralympijský výbor. Dalším z důvodů odvolání je to, že ČPV chápe probíhající soudní spor jako jednu z možností, jak se očistit od nepravdivých nařčení a negativních informací šířených od konce roku 2004 představiteli ČSTPS.

Pokud bychom měli hodnotit kroky ČSTPS s odstupem více než jednoho roku, nic se nemění na našem pohledu, že šlo o pokus násilného prosazení změn, kdy se agresivní řešení mělo stát způsobem, jak přinést změnu do českého paralympijského hnutí tak, aby byli zvýhodněni sportovci jednoho druhu postižení.

Nic se nemění ani na našem názoru, že šlo o krok vrcholně neodpovědný především vůči členské základně ČSTPS. Pro ČPV a UZPS tak i nadále hlavním problémem zůstává, jakým způsobem podporovat a zabezpečit činnost tělesně postižených sportovců, členů ČSTPS, kteří se v důsledku konkrétních a doložitelných kroků svého vedení ocitli mimo tuzemské paralympijské struktury. Je bezesporu potěšitelné, že pro účast tělesně postižených sportovců na letošní zimní paralympiádě v italském Turíně se to podařilo.

Svou roli v tom sehrálo i to, že v roce 2005 že skupina členů ČSTPS, kteří se odmítli ztotožnit s destruktivní politikou vedení svazu, se rozhodla založit novou organizaci s názvem Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců (ČATHS), která následně požádala o přijetí do ČPV a UZPS. Vznik ČATHS tak přispěl k tomu, aby se tělesně postižení sportovci mohli legálním způsobem (členstvím nebo podpisem individuální smlouvy) dostat ke státním dotacím.

ČPV i UZPS od srpna roku 2005 nabízely ČSTPS jako nesdruženému svazu poskytnutí státních dotací, vedení svazu to však opakovaně odmítlo s odůvodněním, že nepodepíše nevýhodné smlouvy. Přitom tyto smlouvy neshledal nevýhodnými ani sám poskytovatel dotací, tedy MŠMT, a podle jeho [názoru](#) byly v pořádku. Proto ČPV nevyčerpané prostředky vrátil na konci roku 2005 poskytovateli dotace, přesně v souladu s podmínkami jejich poskytování a až po vypršení stanoveného konečného termínu.

Pokud v tom není záměr, je opravdu velmi obtížně pochopitelné, proč se ČSTPS před nedávnem obrátilo na ČPV formou otevřeného dopisu, v němž vyzývá k jednání o

poskytnutí dotací za rok 2005, přestože vedení svazu ví, že dotace již byly vráceny MŠMT a že konečný termín k podepsání příslušných smluv již dávno minul.

„Můžeme Vás ujistit, že vedení našeho svazu ani já osobně neusilujeme o moc, posty a finance na úkor jiných, a chceme pouze standardní zajištění činnosti našich klubů a sportů,“ napsal v závěru svého otevřeného dopisu ČPV J. Nevrkla. V dopisu z poloviny ledna 2006 adresovanému členské základně však předseda ČSTPS napsal, že „vzhledem k tomu, že po celou dobu sporu říkáme totéž, jsme i u soudu obhájili náš postup“.

Na závěr mého zamyšlení bych rád citoval z několika dokumentů, které dokládají pozoruhodný posun v rétorice vedení ČSTPS podle toho, jak se postupně měnila situace – od deklarovaného vystoupení, přes podmíněné vystoupení až po vystoupení s formálními chybami. Závěr si z toho může každý udělat sám:

- ČSTPS na základě rozhodnutí výkonného výboru svazu ze dne 17.11.2004 jako nejvyššího orgánu mezi valnými hromadami vystupuje z Českého paralympijského výboru pro nemožnost dosáhnout nutných změn... (z prohlášení ČSTPS podepsané téhož dne výkonným předsedou Janem Nevrklou),

- Na základě dlouhodobé a opakovaně prokazované diskriminace spolku s nejvyšší sportovní výkonností uvnitř ČPV ... jsme učinili jediné možné rozhodnutí, které nám zachovává tvář a nestaví nás do role těch, kteří se na neblahém stavu věcí podílejí (z dopisu členské základně ČSTPS ze dne 24.11.2004),

- Jan Nevrkla, řekl, že vystoupení ČSTPS z ČPV nebylo myšleno jako vystoupení ale jako podmíněné vystoupení, nedojde-li k jednání o změnách stanov, toku financí, vytvoření valné hromady, atd. (ze zápisu zasedání Čestného předsednictva Českého paralympijského výboru z 23.1.2005),

- S ohledem na formální vady aktu vystoupení, které nebylo zrealizováno v souladu se stanovami klienta... (z dopisu pro ČPV od právního zástupce ČSTPS ze dne 27. prosince 2005).

Vojtěch Volejník,
Předseda Českého paralympijského výboru

Odkazy v textu – materiály stejného názvu v příloze:

- 1) [vystoupení z ČPV](#)
- 2) [vysvětlujícího dopisu](#)
- 3) [rozsudkem](#)
- 4) [náзору](#)